

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 101/25

Luxemburg 1. augusta 2025

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-544/23 | BAJI Trans

Zásada retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho ustanovenia trestného zákona sa vzťahuje aj na sankciu, ktorá je podľa vnútroštátneho práva kvalifikovaná ako správna sankcia, pokiaľ má v zmysle práva Únie trestnoprávnu povahu

Táto zásada sa musí uplatniť aj na úrovni kasačnej sťažnosti, ak je táto sťažnosť súčasťou riadneho priebehu konania, a to bez ohľadu na to, či sa rozhodnutie, proti ktorému táto sťažnosť smeruje, považuje podľa vnútroštátneho práva za právoplatné

Na otázky Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky poskytol Súdny dvor dôležité spresnenia týkajúce sa zásady retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho ustanovenia trestného zákona, stanovenej v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) (ktorá sa uplatňuje vždy, keď vnútroštátny orgán vykonáva právo Únie). Hoci je táto zásada vyhradená pre trestnoprávnu oblasť, kvalifikácia sankcie ako správnej sankcie vo vnútroštátnom práve nevyhnutne nevylučuje jej uplatniteľnosť. Je totiž možné, že podľa práva Únie a s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie tejto zásady sa správna sankcia musí považovať za trestnoprávnu z dôvodu samotnej povahy porušenia a stupňa prísnosti sankcie. Okrem toho sa táto zásada uplatňuje, pokiaľ odsudzujúci rozsudok nenadobudol právoplatnosť. To, čo sa má alebo nemá považovať za právoplatný rozsudok, je v tomto kontexte tiež upravené právom Únie. Samotná okolnosť, že odsudzujúci rozsudok je vo vnútroštátnom práve kvalifikovaný ako právoplatný, hoci môže byť predmetom kasačnej sťažnosti, nestačí na vylúčenie uplatnenia tejto zásady.

Na Slovensku bola vodičovi vozidla na prepravu betónu uložená pokuta vo výške 200 eur po tom, čo bolo 4. novembra 2015 konštatované, že tachograf jeho vozidla nebol podrobený povinnej periodickej prehliadke. V tom čase vyplývala táto povinnosť zo slovenského práva v spojení s právom Únie¹.

Krajský súd v Bratislave, na ktorý sa obrátil vodič a spoločnosť BAJI Trans, ktorej patrilo vozidlo na prepravu betónu, potvrdil túto pokutu v roku 2019. Vodič a BAJI Trans preto podali proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave kasačnú sťažnosť.

Právo Únie bolo následne zmenené s účinnosťou od 20. augusta 2020 v tom zmysle, že členské štáty majú od uvedeného dátumu možnosť oslobodiť vozidlá používané na dodávku transportného betónu od povinnosti byť vybavené tachografom.² Slovensko túto možnosť využilo ešte v čase, keď prebiehalo konanie o kasačnej sťažnosti. Vodič a BAJI Trans tak tvrdili, že skutky, ktoré boli spáchané v novembri 2015, prestali byť protiprávne, a preto by sa pokuta mala zrušiť.

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ktorý má rozhodnúť o kasačnej sťažnosti, predložil Súdnemu dvoru otázky týkajúce sa rozsahu zásady retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho ustanovenia trestného zákona, ktorá je stanovená v Charte. Zdôraznil, že podľa slovenského práva sa predmetné porušenie považuje za správny delikt a že rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sa považuje za právoplatné bez ohľadu na možnosť podať proti nemu sťažnosť.

Po prvé Súdny dvor konštatoval, že slovenský zákonodarca tak svojou pôvodnou právnou úpravou, ako aj jej následnou zmenou vykonal právo Únie, takže Charta sa v tejto veci uplatňuje.

Po druhé Súdny dvor zdôraznil, že zásada retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho ustanovenia trestného zákona stanovená Chartou zostáva vyhradená pre trestnoprávnu oblasť. Z toho vyplýva, že skutočnosť, že sankcia je vo vnútroštátnom práve kvalifikovaná ako správna sankcia, nevyhnutne nevylučuje uplatnenie tejto zásady. S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie tejto zásady v celej Európskej únii môžu totiž ďalšie dve kritériá viesť k tomu, že takáto sankcia bude kvalifikovaná ako trestnoprávna sankcia, pričom týmito kritériami sú samotná povaha porušenia a stupeň prísnosti sankcie.

Po tretie Súdny dvor spresnil, že predpokladom uplatnenia zásady retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho ustanovenia trestného zákona, ktorú stanovuje Charta, je, aby zmena zákona odrážala zmenu postoja zákonodarcu k trestnoprávnej kvalifikácii skutkov, ktorých sa dopustila dotknutá osoba, alebo k trestu, ktorý sa má uložiť. V tejto veci slovenský zákonodarca skutočne zmenil svoj postoj, pokiaľ ide o vôľu sankcionovať také skutky, aké sú vytýkané dotknutému vodičovi.

Po štvrté Súdny dvor pripomenul, že zásada retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho ustanovenia trestného zákona stanovená Chartou sa uplatní, pokiaľ nebol vyhlásený žiadny právoplatný odsudzujúci rozsudok. Okolnosť, že odsudzujúci rozsudok sa podľa vnútroštátneho práva považuje za právoplatný, nevylučuje uplatnenie tejto zásady. Odsúdenie totiž nemožno považovať za právoplatné na tento účel, ak ho možno napadnúť riadnym opravným prostriedkom, teda akýmkoľvek opravným prostriedkom, ktorý je súčasťou riadneho priebehu konania a ktorý ako taký predstavuje procesný vývoj, s ktorým musí každý účastník konania rozumne rátať. Tak je to v prípade kasačnej sťažnosti prejednávanej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky.

V dôsledku toho je kasačný súd v zásade povinný uplatniť na páchatela trestného činu, ktorého sankcia patrí do výkonu práva Únie, trestnoprávnu úpravu, ktorá je pre tohto páchatela priaznivá, aj keď táto právna úprava nadobudla účinnosť po vyhlásení súdneho rozhodnutia, ktoré je predmetom tejto kasačnej sťažnosti.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol vec v súlade s rozhodnutím Súdného dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdy, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie rozsudku a jeho prípadné zhrnutie](#) sa uverejňujú na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

¹ [Nariadenie Rady \(EHS\) č. 3821/85](#) z 20. decembra 1985 o záznamovom zariadení v cestnej doprave, zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 z 15. marca 2006.

² [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2020/1054](#) z 15. júla 2020, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 561/2006, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na maximálne denné a týždenné časy jazdy, minimálne prestávky a doby denného a týždenného odpočinku, a nariadenie (EÚ) č. 165/2014, pokiaľ ide o určovanie polohy prostredníctvom tachografov.